

Bilten

Broj 1 - decembar 2015

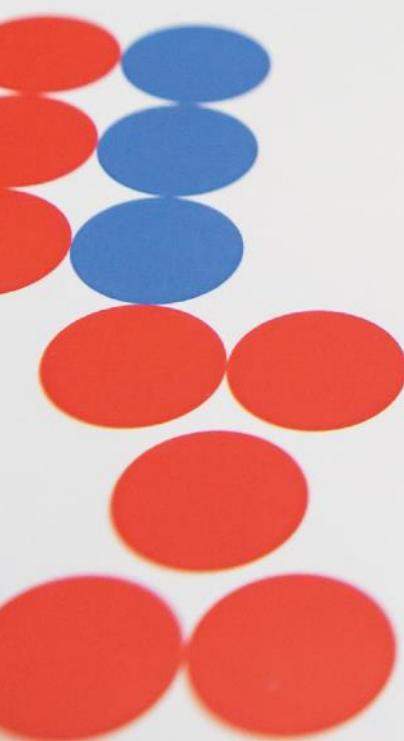
SADRŽAJ:

Liderski projekat 2016	str. 2
Prvi Kanadsko-srpski poslovni forum 2015	str. 4-5
CANSEE posete članovima širom Srbije 2015	str. 6-7
CANSEE događaji 2014-2015	str. 8-10
Intervju sa Đurđevkom Ćeramilac	str. 11
Razgovor sa Kanadskim ambasadorom u Srbiji	str. 12
Kvalitetno zakonodavstvo u radarstvu	str. 15
CANSEE počeci	str. 14

CANSEE

Kanadsko - Srpsko Poslovno Udruženje
L'association D'affaires Canado - Serbe
Canadian Serbian Business Association

1st Canadian-Serbian
Business Forum
November 4, 2015
Belgrade, Serbia

UVODNA REČ

Poštovani čitaoci prvog CANSEE biltena, dozvolite mi da Vam u ime CANSEE udruženja, poželim Srećnu Novu godinu i veselu sezonom praznika!

CANSEE Kanadsko-srpsko poslovno udruženje, veoma je ponosno, da danas može proslaviti godinu dana uspešnog poslovanja, zajedno sa jedanaest CANSEE osnivača: Magna International, Apatinska pivara-Molson Coors, Rand Investments, Reservoir Minerals Inc., Redknee Solutions Inc., Avala Resources Ltd., Mundoro Capital Inc., Dominion Voting, Ivančić i sinovi, Mr. Bryan Beaton, Tulcos Tech & Die (2000) Inc., kao i dodatnih 50 CANSEE kompanija članica, koje podržavaju naše udruženje.

Drago mi je, da sa Vama mogu da podelim zadovoljstvo, time što je CANSEE udruženje bilo veoma aktivno u mnogobrojnim projektima i aktivnostima. Trudili smo se da tokom cele godine pružamo aktivnu podršku posebnim industrijskim grupama, kao što su: rudarstvo i geološka istraživanja, informacione i komunikacione tehnologije, poljoprivredna i prehrambena industrija, farmaceutska industrija.

CANSEE udruženje je ponosno na to da je zajedno sa Ambasatom Kanade u Beogradu i Industrijskom grupom za geološka istraživanja i rudarstvo, bilo aktivan igrač u zalaganju za transparentnost i administrativnu efikasnost u razgovoru

sa Vladom o novom Zakonu o rudarstvu i geološkim istraživanjima Republike Srbije, koji je nedavno stupio na snagu.

Tokom cele godine, CANSEE udruženje je, u saradnji sa Ambasadom Kanade u Beogradu, sprovelo brojne uspešne posete kompanijama širom Srbije. Istovremeno, uspostavili smo poslovnu saradnju sa raznim poslovnim udruženjima, kao što su Naučno-tehnološki park u Beogradu, ICT Hub, a naročito Privredna komora Srbije, koja je bila domaćin Prvog srpsko-kanadskog poslovnog foruma 4. novembra 2015. godine, u organizaciji CANSEE.

Mirjana Dončić Beaton,
Izvršni direktor, CANSEE

"Srećna Nova godina i Božić!"

Između ostalih novosti, CANSEE je pozvan, da maja ove godine, bude partner u Liderskom projektu, u organizaciji Makedonija 2025. Četiri učesnika odabralih među kompanijama CANSEE članicama iz Srbije, učestvovalo je u ovom značajnom projektu. Ponosni smo što možemo da objavimo da će CANSEE postati zvanični domaćin Liderskog projekta, u maju 2016. godine u Beogradu.

Mirjana Dončić-Beaton

CANSEE LIDERSKI PROJEKAT PARTNERSTVO 2016

"Pružanje obrazovanja svetske klase srpskim stručnjacima"

CANSEE Kanadsko-srpsko poslovno udruženje sa ponosom objavljuje, da ima čast da bude glavni nosilac programa Liderskog projekta 2016 za Srbiju, zbog čega duguje zahvalnost školi Univerziteta Zapadnog Ontarija, Richard Ivey, jednoj od najbolje rangiranih poslovnih škola u Kanadi.

Liderski Program, se počevši od 1991. godine, održava istovremeno na više lokacija širom sveta. U pitanju je intenzivna desetodnevna obuka, zasnovana na posebno razvijenom MBA programu škole Richard Ivey. Učesnici se biraju među najistaknutijim kandidatima, mahom preduzetnicima, menadžerima i predstavnicima malih i srednjih preduzeća. Liderski projekat predstavlja dugu tradiciju posvećenosti prenošenju znanja, sa vodećim ciljem poboljšanja konkurentnosti domaće privrede.

Tokom deset dana, predavači Liderskog projekta, pomažu učesnicima da nauče kako da dođu do dubljeg razumevanja materijala programa i kako da na optimalan način primene znanje na svoj poslovni plan i radno mesto. U

duhu naziva programa, posebna pažnja je posvećena izgradnji liderских veština i samopouzdanja prilikom preuzimanja odgovornosti i poslovne inicijative. Na kraju programa, od svakog učesnika se očekuje petominutna prezentacija poslovnog plana, koja ima za cilj da uveri predavača u njegovu izvodljivost i dostižnost.

NA LIDERSKOM PROJEKTU 2015

Ove godine, počevši od 5. maja, Makedonija 2025, organizovala je Liderski projekat, na kome je 40 izabranih predstavnika renomiranih kompanija Makedonije i Srbije, imalo priliku da se obrazuje na desetodnevnom intenzivnom poslovnom kursu, sa ciljem jačanja liderskih i analitičkih veština.

CANSEE je za Liderski projekat delegirao grupu učesnika iz Srbije, izabranih među kompanijama CANSEE članicama: Energoprojekt, Pharma Swiss/Valeant i Apatinska pivara. Na završnoj svečanoj dodeli diploma, u Skoplju 15. maja, Liderskom projektu su se pridružili ambasador Kanade u Srbiji, Makedoniji i Crnoj Gori – Filip Pinington (Philip Pinnington) i izvršna direktorka CANSEE – Mirjana Dončić-Beaton.

U sklopu projekta upriličeno je i specijalno networking veče, u organizaciji suosnivača organizacije Makedonija 2025, Mike Zafirofskog, na kome su prisustvovali učesnici projekta, kao i uvaženi predstavnici domaćih i stranih kompanija i diaspora Makedonije.

Steve Sharpe, (Euromax), Jordanka Kacarska and Biljana Marković (Macedonia 2025).

Liderski projekat 2015, Učionica učesnika

NIKOLA PAVLOVIĆ, Zamenik rukovodioca projekta u Energoprojekt Visokogradnja a.d.

„Kako se bliži kraj 2015. godine, vreme je da sumiramo utiske. Gledajući unazad, vidim da je Liderski projekat 2015, održan u Skoplju, bilo iskustvo koje je proširilo moje horizonte. Mogućnost učenja u prisustvu više od 40 uspešnih ljudi, iz različitih grana industrije, imala je veliki značaj za mene. Izvanredni mladi predavači iz poslovne škole Richard Ivey, zasluzni su da čitav događaj poprimi poseban kvalitet. Jedva čekam sledeći Liderski projekat!“

**MILOŠ MARJANOVIĆ, Menadžer za proizvode
PharmaSwiss/Valeant Srbija**

“Veoma sam srećan što sam imao priliku da pohađam Liderski projekat 2015. Instruktori Liderskog projekta pružili su nam bogastvo znanja, iskustava i podrške, koje možemo koristiti u svakodnevnom poslovanju, naročito u sferama marketinga, poslovne analize i networkinga. Svakome bih preporučio ovaj, kako su ga neki nazvali – “mini MBA” program”

Miloš Marjanović trenutno radi na poziciji Menadžera za proizvode u kompaniji PharmaSwiss u Srbiji, koja predstavlja ogrank kompanije Valeant Pharmaceuticals International, i odgovoran je za hirurški portfolio u oftalmologiji. On ima preko 12 godina iskustva u medicinskom poslovanju, tokom kojeg je napredovao sa pozicije servisnog inženjera do pozicije Menadžera za proizvode. Marjanović je pohađao međunarodnu gimnaziju u Taejonu, u Južnoj Koreji, dok je diplomu iz oblasti bioinženjeringu dobio na Sirakuza Univerzitetu u Njujorku,

Nikola Pavlović, je započeo svoju karijeru u jednoj od najvećih građevinskih kompanija u jugoistočnoj Evropi – Energoprojekt Visokogradnja, koja je učestvovala u značajnom državnom projektu izgradnje Nove Topionice u RTB Bor. Tokom tog vremena, Pavlović je uspeo da u kratkom roku napreduje od inženjera pripravnika do zamenika rukovodioca projekta. Njegova osnovna oblast stručnosti je upravljanje ugovorima, priprema tužbi usled odstupanja, i pregovaranje sa klijentima. Pavlović je završio Građevinski fakultet u Beogradu (Univerzitet u Beogradu) kao jedan od najboljih studenata.

Direktor Upravnog odbora Makedonija 2025, Majk Zafirovski, pokazuje zahvalnicu delegaciji CANSEE

PRVI KANADSKO-SRPSKI POSLOVNI FORUM

CANSEE

Kanadsko-srpsko poslovno udruženje (CANSEE), u saradnji sa Ambasadom Kanade u Srbiji i Privrednom komorom Srbije, 4. novembra 2015. godine organizovalo je, „Prvi kanadsko-srpski poslovni forum“, sa ciljem promovisanja poslovnih potencijala u okviru privredne saradnje Srbije i Kanade.

„Poslovni forum je idealna prilika da privrednici saznanju više o mogućnostima poslovne saradnje Srbije i Kanade, kao i da se izgradi tržišna i investiciona spona između dveju zemalja“, izjavio je Filip Pinington, ambasador Kanade u Srbiji. On je dodao i to, da kanadske kompanije iz oblasti farmacije, poljopr

Učesnici Poslovnog foruma

Pozdravni govor državnog sekretara Ministarstva privrede, Miloša Petrovića

rivrede, IT, rudarskog sektora, Srbiju vide kao dobro mesto za poslovanje.

Srpski ambasador u Kanadi, Mihailo Papazoglu, učesnici foruma se obratio u video snimku, u kome je naglasio da je Kanada poslednjih petnaest godina generisala poslovanje u Srbiji vredno preko jedne milijarde kanadskih dolara, kao i da je „na pragu“ druge milijarde evra kanadskih investicija, i to u sferi izgradnje hidroelektrana.

„Poslovni forum bi trebalo da sagleda problematiku poslovanja u Srbiji, da targetira segmente dalje razvoja ekonomskih odnosa Kanade i Srbije i da da konkretne odgovore na pitanja kanadskih investitora. Potrebno je dati više pozitivnog medijskog prostora kanadskim investitorima, s obzirom da su u pitanju ulaganja, koja donose ono što je po-

trebno u pogledu diversifikacije i ravnomernog održivog razvoja zemlje“, rekao je u svom video obraćanju Papazoglu.

Miloš Petrović, državni sekretar u Ministarstvu privrede RS, u svom uvodnom govoru je izneo podatak, da u Srbiji posluje više od 50 kompanija iz Kanade, kao i mišljenje da na srpskom tržištu ima još mnogo prostora za kanadske investicije.

Diskutovalo se i o potencijalu srpske industrije u oblastima rudarstva i geološkog istraživanja, inače sektoru u kome je sa kanadske strane bilo najviše investicija u Srbiju. Počevši od 2003. godine do danas, u Srbiju je kroz kanadske kompanije uloženo oko 250 miliona dolara u geološka istraživanja, u čemu prednjači Avala Resources sa 117, a zatim slede i Reservoir Minerals i Munduro.

Kanadska inženjerska kompanija SNC Lavalin je zajedno sa Energoprojektom, bila uključena u značajan projekat izgradnje Nove topionice i Fabrike sumporne kiseline u RTB Boru, za šta je uz pomoć kredita banke Export Development Canada (EDC) omogućeno oko 135 miliona evra.

Kanadska kompanija Magna International u oktobru 2013. godine otvorila je poslovnu jedinicu Magna Seating u industrijskoj zoni u Odžacima, gde proizvode presvlake i druge komponente automobilskih sedišta za vozila Smart, Renault i Ford. Oni su nadmašili svoj plan od 350 zaposlenih i sada imaju preko 700 zaposlenih.

Nj.E. Filip Pinington, Ambasador Kanade u Beogradu i gospođa Mirjana Dončić Beaton

Willy Kotiuga (Senior direktor za strateško planiranje), Tim Livsey (Reservoir Minerals) i Justin van der Toorn (Avala Resources)

Kad pričamo o IKT sektoru, odličan primer je kompanija Schneider Electric DMS, koja plasira na kanadsko, američko i svetsko tržište napredne sisteme za upravljanje i kontrolu sistema za proizvodnju i distribuciju električne energije. „Naš softverski paket može u velikim kompanijama ostvariti uštede u milionima dolara“, istakao je Duško Bekut, zamenik generalnog direktora Schneider Electric DMS.

Na panelu poljoprivrede, industrije hrane i pića i proizvodne industrije, prezentaciju je, održala i kompanija Stara Sokolova, koja svoju ekskluzivnu rakiju izvozi u Kanadu. „Kompanija stavlja fokus na izvoz, koji dostiže 70 procenata ukupnih proizvoda“ naglasio je Ivan Bogdanović, direktor RB Global – Sokolova.

Predstavljena je i najveća kanadska grifild investicija u Srbiji u farmaceutskom sektoru Farmasvis/Valeant. Kupovinom Farmasvisa kanadski Valeant, uložio je 30 miliona evra u izgradnju jedne od najmodernijih fabrika u Srbiji, sa svim standardima kvaliteta EU.

< Talk B2B Meetings

Za „Prvi kanadsko-srpski poslovni forum“ uz pomoć rešenja i asistencije kompanije CANSEE članice—Tehnicom Solutions, omogućeni su Talk B2B („business-to-business“) sastanci.

„Veoma smo ponosni što smo predstavili, za Srbiju relativno novu konferencijsku tehnologiju, takozvanu „business-to-business“ internet platformu, uz pomoć koje su učesnici preko interneta mogli da zakažu sastanke među sobom“, kaže Mirjana Dončić-Beaton, izvršna direktorka CANSEE.

MARKO ČADEŽ, predsednik Privredne komore Srbije: „Prvi Kanadsko-srpski biznis forum jeste način da se bolje upoznamo, i razmenimo informacije kako bi videli šta je kanadskim kompanijama potrebno uključujući one koje su ovde, i one koje su zainteresovane da dođu. Očekujemo od ovakvih foruma: konkretne teme, razgovore i nadamo se, uskoro, i konkretne ugovore!“

GORAN OBRADOVIĆ, potpredsednik za Evropu, Dominion Voting Systems, i predsednik CANSEE poslovnog udruženja: „Dominion Voting Systems je evropski ogrank kompanije Dominion Voting Corporation, vodeće firme u oblasti automatizovanih izbornih sistema. Glavni proizvodi kompanije su Democracy Suite EMS i ImageCast serija glasačkih mašina, koji se koriste za glasanje na parlamentarnim izborima širom SAD, Kanade i Azije.“

CANSEE POSETE ČLANOVIMA ŠIROM SRBIJE

Apatinska Pivara

Dual Aluminium

RB Global

Magna

Sloboda Čačak

PharmaSwiss/Valeant

Bilje Borča

Schneider Electric

MASTER CCTV

Ustava Oružje

Proton System

I. septembar 2014 – CANSEE ina

Na svečanoj inauguraciji u Ambasadi Kanade osnovano je Kanadsko-srpsko poslovno udruženje CANSEE, na kojoj je između ostalih prisustvovao i ministar spoljnih poslova Kanade Džon Berd.

Tokom posete, gradonačelnici
strane gradske vlasti, koji

I 6. decembar 2014 – “Meet and greet” svečani prijem

U rezidenciji kanadske ambasade u Srbiji, organizovan je svečani prijem pod simboličnim nazivom „Meet and greet“, na kome su gosti imali priliku da upoznaju novoizabranog kanadskog ambasadora u Srbiji, Filipa Piningtona.

I. april 2015 - Liderski projekat

(strana 3)

6. maj 2015 - Sporazum o podsticaju i zaštiti investicija između (FIPA) Kanade i Srbije stupio je na snagu

Kanadski ministar spoljne trgovine Ed Fast objavio je, u Otavi, da je na snagu stupio Sporazum o podsticaju i zaštiti investicija između (FIPA) Kanade i Srbije. Sporazum omogućava pravedan tretman investitorima i stvara više predvidivo i transparentno poslovno okruženje pomoći recipročnih, pravno obavezujućih odredbi, kaže se u saopštenju.

8-9. jun 2015 – 15. Ekonomski summit

Predstavnici CANSEE, prisustvovali su i predstavnici Srbije, čiji je fokus bio oporavak ekonomije. Među govornicima bili su predsednik Vlade Srbije Milorad Dodik, ministar finansija Nemanja Čubrilo, ministar građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture Mihajlović i ministarka državnih poslova samouprave Kori Udovički, a predsednik potpredsednik Vlade i ministar rada Branislav Dačić.

uguracija
e, u Beogradu,
ženje –
vao tadašnji

CANSEE 2014 - 2015

**“Omogućavanje bilateralne trgovine i investicija kroz aktivno
učešće između vladinih organa i članova CANSEE”**

9. april 2015 – Poseta gradskom predstavništvu Novog Sada

Ambasador Kanade u Srbiji, Philip Pinnington, direktorka Kancelarije za ekonomske odnose Ambasade Kanade, Đurđa Ćeramilac i Mirjana Dončić-Beaton, izvršni direktor CANSEE, sastali su se sa gradonačelnikom Novog Sada, Milošem Vučevićem.

Gradonačelnik je predstavio aktuelne i buduće aktivnosti i projekte, pokrenute od ambasade, koje imaju za cilj da dalje unaprede ekonomski, obrazovni i kulturni razvoj.

Ekonomski samit Srbije

Učestvovali su Ekonomskom samitu
srpske privrede.
Predsednik Republike Srpske
Dušan Vujović, ministarka
infrastrukture Zorana
čeve uprave i lokalne
učesnicima se obratio i prvi
srpskih poslova, Ivica

27. juli 2015 – CANSEE Večera

Organizovana pod pokroviteljstvom jednog od osnivača i člana Upravnog odbora godspodina Mileta Marića, CEO, Tulcos, Tech & Die

>>>

4. novembar 2015 – Prvi Kanadsko-srpski poslovni forum

(više na str. 4 i 5)

19-20. novembar 2015 –
Makedonija 2025 Ekonomski
Samit
(strana 15)

19. oktobar 2015 – Učešće
na petoj međunarodnoj
konferenciji o mineralnim
resursima Srbije

9. oktobar 2015 – Poseta Idvoru i učešće na
36. oktobarskim susretima pronalazača,
posvećenim delu Mihajla Pupina.

5. oktobar 2015 – Poseta Naučno-
tehnološkom parku

Učešće CANSEE IT industrijske grupe na oficijalnom predstavljanju Naučno-tehnološkog parka, u prisustvu Srđana Verbića, ministra obrazovanja RS.

12. septembar 2015 – Poseta gradskom predstavništvu Čačka

Poseta gradu Čačku i tradicionalnoj manifestaciji
"Kupusijada", inicirana od strane CANSEE.

INTERVJU SA ĐURĐEVKOM ĆERAMILAC

“Vidim budućnost u kojoj postoji potencijal za još plodniju ekonomsku saradnju”

Kanadsko-srpske poslovne veze, vremenom su se sve više učvršćivale, što demonstrira niz bilateralnih ekonomskih sporazuma, kao što su Sporazum o unapređenju i zaštiti investicija, Sporazum o izbegavanju dvostrukog oporezivanja, Sporazum o strateškoj ekonomskoj saradnji, Memorandum o razumevanju u oblasti poljoprivrede i Sporazum o aviosaobraćaju, koji čeka na potpisivanje. O potencijalima i razvoju tih veza, razgovarali smo sa Đurđevkom Ćeramilac, direktorkom ekonomskog odeljenja Ambasade Kanade u Srbiji, Makedoniji i Crnoj Gori.

Kako bi u najkraćim crtama opisali trenutno stanje u trgovinskim vezama Srbije i Kanade?

Trgovinske veze između Kanade i Srbije karakterišu trend rasta sa potencijalom da se te veze još više unaprede. Vrednost bilateralne robne razmene je u prošloj godini iznosila oko 100 miliona dolara, dok su investicije iz Kanade u Srbiju premašile cifru od 1 milijarde dolara. S obzirom, da su obe ove brojke, bile skoro na nuli 2000-te godine, jasno je da su trgovinske veze značajno unapređene tokom poslednjih 15 godina i da je njihova dinamika takva da se može očekivati dalji rast.

Kako privući kanadske investitore u Srbiju?

Kanadski investitori, kao uostalom i investitori iz drugih zemalja, donose odluku o odabiru destinacija na kojima će investirati svoj kapital na osnovu sigurnosti i predvidivosti poslovnog okruženja zemlje u koju investiraju. To znači političku i ekonomsku stabilnost države, siguran zakonodavno-pravni okvir, geografski položaj i veličina tržista, kao i prihvatljiv odnos procene rizika u odnosu na dobit. Takođe je veoma važno da Vlada Republike Srbije, Privredna komora, diplomatska predstavnštva, ambasade i ekonomski diplomatice aktivnije i energičnije promovišu Srbiju u svetu kao poželjniju investicionu destinaciju.

Šta je Vaše mišljenje o ekonomskoj situaciji u regionu i na koji način bi Kanada ili Srbija mogle da doprinesu njegovom razvoju?

Ekonomska situacija u regionu ima dosta izazova, ali i razvojnih mogućnosti. Izazovi su vezani za završetak tranzisionog procesa i potpuno usvajanje modela tržišnog poslovanja, kretanja na tržistu EU, migrantsku krizu, kao i očuvanje stabilnosti i bezbednosti u regionu i Evropi. Mogućnosti su vezane za potrebu ubrzanog razvoja neophodne infrastrukture, od transportne, komunikacione do institucionalne, potrebu za boljim iskorišćen-

“Vrednost bilateralne robne razmene je u prošloj godini iznosila oko 100 miliona dolara, dok su investicije iz Kanade u Srbiju premašile cifru od 1 milijarde dolara.”

Đurđevka Ćeramilac, direktor Odeljenja za ekonomске odnose pri Ambasadi Kanade u Beogradu

jem i razvojem prirodnih resursa kao što su rudarstvo i energetika. Mogućnosti su takođe vezane za kompatibilnost ekonomija. Kada se zemlje regiona učlane u EU, to će prestavljati najbolji institucionalni okvir i za unapređenje ekonomске saradnje sa Kanadom, jer je Kanada potpisala Sveobuhvatni sporazum o ekonomskoj saradnji i slobodnoj trgovini sa EU.

U kojoj meri i na koje načine kanadska ambasada može pomoći srpskim privrednicima?

Kanadska ambasada može pružiti kvalitetne informacije srpskim firmama ukoliko žele da uvezu robu, usluge ili tehnološka rešenja iz Kanade. Mandat ekonomskih diplomata u kanadskim ambasadama u svetu je da promovišu prodaju roba, usluga i tehnologija na lokalnim tržištima, a naše kolege u ambasadama Srbije su odgovorne da to čine u suprotnom smeru. Ambasada takođe pruža savetodavne usluge investitorima iz Kanade koji žele da investiraju u Srbiju i u tom smislu su nam korisne informacije o potrebama kao i konkretnim investicionim projektima za koje se traže strani partneri.

“Mandat ekonomskih diplomata u kanadskim ambasadama u svetu je da promovišu prodaju roba, usluga i tehnologija na lokalnim tržištima, a naše kolege u ambasadama Srbije su odgovorne da to čine u suprotnom smeru.”

Za kakve prozvode i usluge, a koje bi mogle da ponude srpske kompanije, ima najviše mesta u Kanadi?

Kanada je zemlja koja razmenjuje robe sa svetom u vrednosti od preko 1 bilion (hiljadu milijardi)

dolara, tako da na tom tržistu mesto mogu da nađu sve robe koje kvalitetom, cenom i rokovima isporuke mogu da zadovolje zahteve kanadskog tržišta. Važno je da se srpski privrednici dobro upoznaju sa zahtevnim tržištem kao sto je kanadsko kako bi ponudili robu koja odgovara tim zahtevima. Takođe je korisno da se angažuje dobar distributer koji će dati prave informacije i imati zadatak da brine o

kvalitetnom nastupu srpskih firmi na kanadskom tržištu.

Šta su bili najveći izazovi u Vašoj dugogodišnjoj karijeri kao komesara za trgovinu u kanadskoj ambasadi Srbije?

Najveći izazovi u karijeri su mi bili vezani za period devedestih godina prošlog veka, koji su uključivali raspad bivše Jugoslavije kao i uvođenje ekonomskih sankcija tadašnjoj Saveznoj Republici Jugoslaviji, koje su najviše pogodile Srbiju. Bilo je skoro nemoguće promovisati ekonomsku saradnju dok su sankcije bile na snazi. U to vreme smo samo održavali kontakte sa privrednicima i čekali da se promene politički uslovi, kako bi se saradnja ponovo pokrenula i dinamizirala.

Kako vidite budućnost trgovinske saradnje između Srbije i Kanade?

Figurativno govoreći, budućnost trgovinskih odnosa između Kanade i Srbije vidim kao jednu lepu i plodnu njivu na cijem jednom delu već nice dosta lepih plodova. Ostatak te njive čeka da bude zasejan kvalitetnim semenom koje bi uz dobru obradu i negu donelo nove, još lepše i bogatije plodove. Vidim budućnost u kojoj postoji potencijal za uspešniju, bogatiju i plodniju ekonomsku saradnju jer važni preduslovi za to postoje. Na privrednicima obeju zemalja je da postojeće prednosti iskoriste na najbolji način, a vlade dveju zemalja, privredne komore, diplome, kao i CANSEE Kanadsko srpsko poslovno udruženje, tome mogu značajno da doprinesu.

RAZGOVOR SA KANADSKIM AMBASADOROM U SRBIJI

Nj. E. Filip Pinington (Philip Pinnington), Ambasador Kanade u Beogradu

Koji su najvažniji aspekti Prvog Kanadsko-srpskog poslovnog foruma 2015?

Nj. E. Filip Pinington, ambasador Kanade u Beogradu: Prvi kanadsko-srpski poslovni forum okuplja članove udruženja CANSEE, koje postoji već godinu dana, okuplja sve kompanije koje imaju poslovne veze sa Kanadom, Srbijom i kanadskim kompanijama, pruža nam priliku da razgovaramo o pitanjima vezanim za ekonomske odnose između dveju zemalja, kako bi se srpski državni zvaničnici uključili u taj razgovor i kako bi spoznali načine, uz pomoć kojih bismo mogli poboljšati naše ekonomske veze, kako u trgovini tako i u investiranju u budućnosti.

Na koji način možemo ojačati poslovne veze između Kanade i Srbije?

Nj. E. Filip Pinington: "Jedan od načina da se poboljšaju odnosi između Kanade i Srbije je da se poveća znanje obeju strana. Kao što je navedeno jutros od strane jednog predstavnika Vlade i vladinih agencija,

postoji potreba za dobrom pričom o Srbiji, kako bi bila bolje predstavljena u Kanadi. Kanađani bi trebalo da znaju više o mogućnostima investiranja ovde, da li je to razvoj kroz zakone o radu ili Zakona o izgradnji, ili bilo koji drugi setovi zakona, koji bi trebalo da budu promenjeni. Tom pričom mora da se objasni jasna konkurentska prednost koju Kanađani mogu da nađu ovde u Srbiji, a mi moramo preciznije da pokažemo Srbima šta se dešava u Kanadi, o tome gde se krije potencijal za trgovinu sa Kanadom i investicija iz Kanade. Dakle, to stvarno zahteva edukaciju obeju strana, što ostaje najvažniji način da se razvije ova veza."

Koji su najveći izazovi na putu?

Nj. E. Filip Pinington: "Najveći izazovi su ekonomska situacija u obe zemlje. Postoje izazovi, nema sumnje, i to u vezi sa opštom međunarodnom ekonomskom situacijom. Kanada je prošla kroz težak period sa padom cena robe, posebno nafte, i to je uticalo na našu opštu ekonomsku situaciju. To utiče na odluke kompanija, kada i gde će da investiraju. Srbija je prošla kroz slične ekonomske poteškoće i to je uticalo na kompanije koje se ovde nalaze. Postoje brojna pitanja, koja su investitori pokrenuli o investiranju u Srbiju. Čuli smo jutros da je Vlada Srbije svesna tih problema, i to saznanje ne dolazi samo od kanadskih investitora, nego i investitora iz mnogih drugih zemalja. Postoji napor za rešavanje tih problema, posebno u pogledu razvoja modernijih zakona, kako bi se olakšalo investitorima, kako bi se zaštitile investicije i kako bi se investicijama pružila šansa da rastu."

KVALITETNO ZAKONODAVSTVO U RUDARSTVU

Gospodin Majkl Doget (Michael Doggett), vodeći svetski i kanadski ekspert na polju rudarstva i rudne rente

CANSEE Kanadsko-srpsko poslovno udruženje, zajedno sa Ambasatom Kanade u Srbiji i Privrednom komorom Srbije, dana 23. marta 2015. godine organizovalo je uže stručnu konferenciju na temu "Kvalitetno zakonodavstvo u rudarstvu".

Među govornicima bili su predstavnici Ministarstva rudarstva i energetike, "Bank of Montreal" i Nacionalne alijanse za lokalni ekonomski razvoj (NALED). Glavni govornik je bio jedan od vodećih svetskih i kanadskih stručnjaka u ovoj oblasti, Dr. Majkl Doget, koji je održao prezentaciju pod nazivom "Pronalaženje ravnoteže: Vladina politika i privlačenje stranih ulaganja u rudarski sector".

Ambasador Kanade u Srbiji, Filip Pinington, rekao je da je prilikom posete Boru imao priliku da se uveri u kapacitete rudarskog sektora u Srbiji i dodao da je "rudarstvo važan sektor i za privredu Kanade". Ambasador je naveo da je godišnji prihod od rudnih renti i poreza na lokalnom i centralnom nivou u poslednjih deset godina iznosio u proseku 7 milijardi kanadskih dolara. "Srbija ima dugu tradiciju rudarstva i razvoj ovog sektora može značajno da doprinese otvaranju novih radnih mesta, posebno u manje razvijenim delovima zemlje", rekao je ambasador Pinington.

Potpredsednik Privredne komore Srbije, Nemanja Žugić, otvorio je sednicu pozdravnim govorom ističući veliki značaj

rudarske industrije u Srbiji i „neophodnost usvajanja kvalitetnih propisa, koji bi tačno definisali uslove poslovanja u ovoj oblasti, prema savremenim standardima zastupljenim u Evropi i svetu.”

Pomoćnik ministra rudarstva i energetike, Siniša Tanacković, istakao je da Vlada ulaže dosta napora da na najbolji način reguliše oblast rudarstva i geoloških istraživanja, što predstavlja preduslov za veće investicije u Srbiju.

Majkl Doget je rekao da, prema statistici, prosečan period do početka istraživanja do eksploatacije ruda iznosi 26 godina, što objašnjava zašto je kompanijama potrebna uravnotežena državna politika u ovoj oblasti tokom dugog

vremenskog perioda. Pod podsticajnom politikom se ne podrazumeva samo zakon o rudarstvu, već i klima za strane investitore, monetarna i fiskalna politika, zaštita stečenih prava, porez na proizvodnju, prihode i rashode i troškovi rudnih renti.

"Profit kompanije zavisi od niza faktora, uključujući poreski sistem. U svetu, nacionalni poreski sistemi generišu povraćaj vrednosti u opsegu od 15 do 80 procenata. U tom kontekstu, poreski sistem u Srbiji je negde na sredini skale", rekao je profesor Doget. On je istakao da stopa rudna renta, mora da se definiše u iznosu koji neće ugroziti ulaganje. On je naveo primer Zambije, u kojoj je rudna renta povećana sa šest na 20 procenata, čime su uništena ulaganja koja su trajala 20 godina.

"Srbija ima dobru geološku situaciju, što je preduslov za privlačenje investitora u rudarsku industriju i zbog toga postoji mogućnost da se privuku novi investitori, kako domaći tako i strani, koji će otvoriti nove lokacije za geološko istraživanje i nove rudnike", zaključio je Doget.

Dr. Majkl Doget, je konsultant u oblasti rudarstva, tokom svoje karijere, obučio je više od 2000 profesionalaca u dvanaest zemalja u vezi sa procenom rudnih resursa vodeći se na principima kvalitetnog pravnog okvira.

Siniša Tanacković, pomoćnik Ministra rudarstva i energetike

CANSEE

CANSEE POČECI

Kanadsko-srpsko poslovno udruženje – CANSEE, osnovano je na svečanom prijemu u Ambasadi Kanade u Beogradu 1. septembra 2014, na kom su prisustvovali ministar spoljnih poslova Kanade Džon Berd, predsednik Privredne komore Srbije Željko Sertić, ambasador Kanade u Beogradu Roman Vaščuk, kao i predstavnici diplomatskog kora, poslovne zajednice iz regiona i sveta.

Tadašnji ministar spoljnih poslova Kanade uvaženi Džon Berd, u svom govoru je izrazio podršku udruženju CANSEE i jačanju srpsko-kanadskih poslovnih veza, kao i iznenadeњe činjenicom o mnogobrojnosti kanadskih kompanija u Srbiji.

Kanadsko-srpsko poslovno udruženje inicirali su bivši ambasador Kanade u Srbiji Roman Vaščuk, direktorka odeljenja za ekonomski odnose u Ambasadi Kanade Đurdja Čeramilac, kao i predstavnici kanadske poslovne zajednice u Srbiji, a udruženje su svesrdno podržale Kanadska Ambasada i Vlada, kao i Vlada Republike Srbije.

Kako je na inauguraciji objasnila Mirjana Dončić-Beaton, izvršna direktorka CANSEE, prioriteti u radu udruženja, jesu „pružanje podrške specijalizovanim industrijskim grupama iz sektora energetike i rudarstva, informacione tehnologije, poljoprivrede, farmaceutske industrije, uključivanje Vlade Kanade i Srbije u dijalog sa kompanijama članicama i podsticanje

Ministar spoljnih poslova Kanade Džon Berd

razvoja poslovne sredine u skladu sa najboljim primerima poslovne prakse.“

Željko Sertić, tadašnji predsednik Privredne komore, istakao je da je Vlada Srbije, uložila veliki napor da pokrene procese razvoja ekonomije i stvori dobar poslovni ambijent. Podsticajno okruženje ključno je za dolazak investitora, rekao je Sertić i izrazio zadovoljstvo sve većim interesovanjem kanadskih firmi za saradnju sa srpskim kompanijama.

CANSEE osnivači

Goran Obradović, predsednik CANSEE:

“Kanadsko-srpsko udruženje u Srbiji, osnovano je sa ciljem da okupi kompanije, koje na neki način sarađuju sa Kanadom, ili Srbijom iz Kanade. Želja nam je da CANSEE postane pouzdan partner u pružanju svih neophodnih informacija srpskim i kanadskim kompanijama, koje planiraju da započnu nove investicije ili uspostave nove poslovne veze, primarno u Srbiji, ali i u Kanadi. Ideja o osnivanju CANSEE poslovnog udruženja je potekla iz same kanadske ambasade. Mislim da je dovoljan primer podrške i činjenica da je CANSEE udruženje obavljalo svoje poslovne aktivnosti iz kanadske ambasade u Beogradu.”

MAKEDONSKI EKONOMSKI SAMIT 2015

Delegacija CANSEE poslovnog udruženja, 19. i 20. novembra, je zajedno sa ambasadorom Kanade u Beogradu, učestvovala na Makedonskom ekonomskom samitu, u Skoplju. Kanadska IKT kompanija RedKnee, jedna od kompanija osnivača CANSEE udruženja, takođe je pozvana da govori tokom debate, na panelu "Tehnologija i inovacije".

Makedonski ekonomski samit 2015 je privukao više od 300 predstavnika privatnog sektora u Makedoniji, predstavnika vladinih i nevladinih institucija, kao i stranih kompanija. Program ovog samita je proširen znatnim učešćem stručnjaka sa širokim poznavanjem ekonomija iz regiona Jugoistočne Evrope, kao i razgovarima o ekonomskoj integraciji i saradnji između zemalja u regionu.

Kroz panele učesnici su mogli čuti razmišljanja o glavnim izazovima i mogućnostima u regionu Jugoistočne Evrope, i govornici su zaključili da je neophodno da se region ekonomski integrise u cilju postizanja rasta, kao i da je potrebno kreirati i slediti strategiju.

Paneli su pružili jedinstvene poglede to tome kako bi trebalo poboljšati regionalnu konkurenčnost kroz najbolje prakse u liderstvu, uz pomoć najboljih praksa i vrednosti, kulturne transformacije, inovacije, tehnologije i razvoja preduzetništva. Ključni regionalni izazovi prepoznati od strane govornika jesu: obrazovanje radne snage, nedovoljna razvijena infrastruktura, razvoj finansijskog tržista, tehnološka spremnost, poslovna edukacija i inovacija.

(modifikovano sa sajta: www.macedonia2025.com)

CANSEE delegacija sa predsednikom Makedonije, Đorđem Ivanovom.

Gordana Gavrilović, RedKnee

"Na nedavno održanom Makedonskom Ekonomskom Samitu, održala sam prezentaciju na temu 'Monetizacija digitalnih servisa', i osvrnula se na rastuću količinu podataka, odnosno na takozvani BIG DATA proces. Ovaj proces, odigrava se u gotovo svim sferama društva. Podatke je potrebno raznim analitičkim metodama obrađivati u realnom vremenu i iz njih izvoditi zaključke, koji donose dodatnu vrednost na tržistu i u društvu."

Gordana Gavrilović je direktor prodaje u Evropi kompanije Redknee sa sedištem u Kanadi, koja predstavlja vodećeg svetskog provajdera BSS softvera i rešenja za monetizaciju podataka. Pre kompanije Redknee, Gordana je razvila svoju karijeru u kompanijama Siemens, Nokia i Telekom Srbija, čime je stekla međunarodna iskustva na složenim projektima u interkulturnom okruženju širom Evrope.

Mirjana Dončić-Beaton, CANSEE, Sonja Šmuc, Združenje Manager, i Gordana Gavrilović, RedKnee

PLAN CANSEE AKTIVNOSTI I DOGAĐAJA ZA 2016.GODINU

- 15. decembar 2015 – CANSEE Novogodišnja proslava.
- CANSEE Networking event.
- 22. januar IT event – Digitalna ekonomija.
- CANSEE Dan u opštini Kraljevo.
- CANSEE Dan u opštini Čačak.
- CANSEE Dan u opštini Šabac.
- Radionica “Kako izvoziti hrana i piće iz Srbije u Kanadu”
- CANSEE poseta i upoznavanje kompanije Schneider Electric DMS u Novom Sadu.
- 1-15. maj, Liderski projekat 2016 u Beogradu
- Radionica na temu “Poreske zakonodavne procedure”
- CANSEE druženje uz rođilj.

CANSEE misija:

- *Kreiranje platformi, preko kojih kompanije članice, mogu zajedničkim snagama raditi na unapređivanju svojih poslovnih aktivnosti.*
- *Omogućavanje bilateralne trgovine i investicija kroz aktivno učešće u dijalogu između državnih organa i članova CANSEE.*

CANSEE Članstvo

Kako bi bolje služilo svojim članovima, udruženje CANSEE je odlučilo da pređe na sistem beneficija članstva u okviru tri nivoa: Platinasti, Zlatni i Srebrni nivo. Detalji u vezi svih nivoa beneficija mogu se naći na našem sajtu ili kontaktiranjem naše Izvršne kancelarije (office@cansee.biz / +381 11 404 3093).

Naši članovi Platinastog nivoa primaju sledeće beneficije kao deo svog CANSEE paketa:

- Poziv za sve CANSEE networking događaje (maksimalno 5 predstavnika).
- Učešće u godišnjem Poslovnom forumu i besplatan ulaz za predstavnike kompanije.
- Besplatno učešće na svim CANSEE događajima.
- Otvoren poziv za učešće u regionalnim poslovnim i partnerskim događajima putem CANSEE poslovne mreže.
- Prednost u prijavljivanju za besplatno učešće u Ivey Liderskom projektu sa maksimalno jednim zaposlenim, na osnovu raspoloživih mesta.
- Besplatno učešće u organizovanim CANSEE promotivnim i edukativnim radionicama.
- Poziv na posebne događaje sa poslovnim kontaktima visokog profila.
- Članstvo u odabranoj CANSEE Industrijskoj radnoj grupi i pravo izbora za Predsednika Industrijske grupe.
- Kratka prezentacija na CANSEE događajima.
- Usluge izvršne kancelarije:
 - Besplatno pružanje pomoći pri pojedinačnom apliciranju za izdavanje vize.
 - Pružanje pojedinačnih olakšica kod poslovnih pitanja sa Ambasatom Kanade u Srbiji.
 - Pojedinačne preporuke za poslovne razmene i B2B sastanci.
 - Pristup CANSEE povlašćenim cenama za: hotele, prevodioce, pravne firme, računovodstvene obrasce, turističke vodiče.
- Besplatno oglašavanje u okviru CANSEE medija uključujući Internet sajt i promotivne materijale.
- Objavljanje simbola (Logo-a) člana na CANSEE Internet sajtu.
- Besplatna promocija Događaja i vesti kompanija članica na CANSEE Internet sajtu i u ostalim promotivnim štampanim i video materijalima.
- Ekskluzivno medijsko pokrivanje.

